

Kontrrewolucja w Konstantynopolu.

W chwili, gdy oddajemy niniejszy numer naszego pisma pod prasę, telegraf przyniósł groźne wieści o zaburzeniach w stolicy Turcyi, noszących wy-

Kontrrewolucja w Konstantynopolu: Kiamil-basza, ponownie mianowany wielki wezyr.

rażną cechę kontrrewolucji przeciw komitetowi młodotureckiemu, który dzięki energii swych przywódców, zdołał wymusić na Abdul Hamidzie nadanie konstytucji i stał się formalnym rządem w rządzie.

Młodoturkom wszystko szło dotąd, jak z płatka, przerachowali się jednak. Zapomnieli widać o tem, że żywioł staroturecki, któremu sułtan w duchu musi sprzyjać, jest jeszcze bardzo silny a następnie zrazili sobie stronnictwo liberalne i chrześcijańskich posłów w parlamencie swemi centralistycznymi dążeniami. W dodatku zaś zadarli z Anglią, przeformawszy usunięcie wielkiego wezyra Kiamila-baszy i nominację na jego stanowisko Hilmi-baszy, który nie żywił zbyt wielkiej sympatii względem Anglików.

Te i zapewne inne jeszcze przyczyny, o jakich później się dowiemy, spowodowały *pronunciamiento* wojskowe dnia 13 b. m. w Konstantynopolu. Ogromna większość garnizonu w tem mieście zbuntowała się otwarcie, odmówiła posłuszeństwa oficerom i wielu z nich pozabijała oraz zagroziła rezydencji sułtana i gmachowi parlamentu.

Sułtan nie omieszkiał skorzystać z tej dla siebie pożądanej presji i udzielił natychmiast dymisji Hilmi-baszy, powołując na jego miejsce ponownie Kiamila-baszę. Ustąpili także: znienawidzony przez staroturków prezydent Izby, wybitny młodoturk, Achmet Riża i Rifaat-basza, minister spraw zagranicznych, po którym objął tękę Said-basza. Ministrem wojny mianował sułtan Edhema-baszę, pogromcę Greków w 1898 roku.

Jak się ukształtują dalej stosunki tureckie—

trudno przewidzieć. To tylko jest pewne, że obecna kontrrewolucja jest pierwszym krokiem reakcji przeciw urządzeniom konstytucyjnym, których wartości ogromna większość poddanych Abdul Hamida, ani on sam, dostatecznie ocenić nie jest w stanie.

Wystawa warsztatów studenckich.

Ziarno, rzucone przez wielkiego myśliciela i przyjaciela młodzieży, śp. Henryka Jordana, wydaje dziś bujne plony. Hasło wszechstronnego wykształcenia młodego pokolenia zatacza szerokie kręgi, młodzież coraz liczniej staje do pracy po za ławą szkolną. Nowym, silnym ogniwem w tym łańcuchu wysiłków obywatelskich, są warsztaty studenckie. Mają one nauczyć młodzież szkolną uszanowania dla pracy, przewyciężenia oporności materiału, wzbudzenia pomysłowości.

W Krakowie istnieją warsztaty studenckie już kilka lat, w ostatnim roku zajętych w nich było 153 uczniów. Lwów dopiero od pół roku z inicjatywy Ligi pomocy przemysłowej posiada warsztaty i jeżeli praca dalej pójdzie tym torem, to rezultatów należy oczekiwać bardzo pięknych.

O użyteczności i wartości tego rodzaju instytucji studenckich, świadczy obecna wystawa, urządzona we Lwowie przez polskie muzeum szkolne i Ligę pomocy przemysłowej. W ubiegły czwartek nastąpiło otwarcie wystawy w obecności wybitnych jednostek naszego społeczeństwa.

Wystawa obejmuje nie tylko Lwów i Kraków: także studenci z Przemyśla, Podgórza, Bochni, Tarnowa i Tarnopola nadesłali swoje wyroby. Gimnazja w Podgórzu, w Bochni, w Tarnowie (gimn. I.) i w Przemyśle (gimn. na Zasaniu) uprawiają głównie wyroby introligatorskie i to nie tylko prymitywne, jak oprawa i broszurowanie książek, lecz także i galanteryjne. Gimnazjum I. i II. w Przemyśle wystąpiło z wyrobami artystycznymi stolarskimi, w Tarnopolu z rzeźbą w stylu zakopiańskim, w Krakowie głównie z wyrobami drzewnymi, rzeźbionymi i wypalanymi. Niektóre wprost piękne. Studenci lwowscy, których jest około 60, wypracowali bardzo piękne przedmioty z drzewa większych i mniejszych rozmiarów, staranne roboty z zakresu ślusarstwa i tokarstwa.

Całość wystawy budzi bardzo sympatyczne wra-

żenie. Istotnie podnieść należy żmudną pracę i zamiłowanie młodzieży, a część należy się inicjatorom tego uspołeczniającego dzieła i tym, którzy zdolnościami swoimi umieją dzielić się z młodzieżą, tą przyszłą podporą naszej ojczyzny.

Kontrrewolucja w Konstantynopolu: Hilmi-basza, ustępujący wielki wezyr.

Wystawa warsztatów studenckich: Przedmioty wyrobu uczniów z Krakowa i Przemyśla.